

Lapin hyvinvointialue
Aluehallitus
kirjaamo@lapha.fi

Viite: Lausuntopyyntö 14.8.2024, LAPHA/11500/2024

SODANKYLÄN KUNNAN LAUSUNTO LAPIN HYVINVOINTIALUEEN PALVELUVERKKOSUUNNITELMAAN

Sodankylän kunta kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa. Sodankylän kunta pyytää Lapin hyvinvointialuetta huomioimaan seuraavat seikat palveluverkkouudistusta tehdessään:

Sodankylän palveluasumisyksikkö Nutukas tulee säilyttää. Sodankylän keskeinen sijainti Ylä-Lapin alueella takaa sen, että palvelut ovat myös ympärillä olevien kuntien asukkaiden saavutettavissa. Esimerkiksi hyvinvointikeskus Sopukka on uusi ja moderni yksikkö ja sen mahdollisuudet hyvinvointialueen palveluverkossa tulee huomioida. Sodankylän kunta kuitenkin tukee Lapin hyvinvointialuetta siinä, että ikäihmiset asuisivat itsenäisesti tai kevyemmän tuen piirissä mahdollisimman pitkään.

Palveluiden jakautumista hyvinvointialueelle ei tulisi tarkastella pelkästään palveluiden peittävyiden kannalta, vaan ottaa huomioon aito palveluiden tarve nyt ja tulevaisuudessa. Sodankylän kunta on panostanut ikäihmisten palveluasumiseen pitkään ja palveluiden tasa-päistäminen tarkoittaa Sodankylässä, että pitkään jatkunut palveluihin satsaaminen on ollut turhaa. Huolemme on, että nyt suljetaan yksiköitä liian lyhytjänteisesti. Tämä koskee Sodankylässä erityisesti Nutukasta. Sodankylän väestön ikärakenteen kehitystä ei ole riittävästi huomioitu palveluverkkosuunnitelmassa. Yli -75 vuotiaita oli Sodankylässä vuonna 2023 792 kpl ja väestöennusteen mukaan vuonna 2030 1015 kappaletta.

Sodankylän kunta ei myöskään hyväksy palveluiden hajauttamiseen liittyvää asukkaiden siirtämistä muualle. Sodankylän kunnan asukkaiden palvelut, kuten esimerkiksi ympärivuorokautinen hoiva ja mielenterveyskuntoutujien asuminen, on järjestettävä Sodankylässä. Ihmisarvoinen elämä tulee taata myös elämänkaaren loppupuolella. Sitä ei takaa pitkän matkan päässä oleva sijoittuminen omaisista, vaikka muisti- tai toimintakyky olisi mennytkin.

Laphan tulee jatkossa toimia Laki Hyvinvointialueesta 29 §:n mukaisesti. Sodankylän kunta on huolissaan, että vaikuttavatko järjestetyt kuulemiset aidosti päätöksentekoon palveluverkosta. Lapin hyvinvointialueen osallisuusohjelmassa mainittu kunnioittava kohtaaminen ja vuorovaikutuksen lisääminen ovat myös Sodankylän kunnan tavoitteita. Saamenkielisen väestön tarpeiden huomioiminen on tärkeää Sodankylälle, sillä olemme myös saamelaisalueen kunta.

Laphan tulee ottaa käyttöön ennakoiva terveydenhuoltopalvelut ja ennakoivat sosiaalipalvelut mahdollisimman laajasti. Sosiaali- ja terveystalouden rahojen käyttäminen on

perusteltua, mutta sosiaali- ja terveyspalveluissa on usein niin, että jo syntyneen ongelman hoito on paljon kalliimpaa kuin ongelman ehkäiseminen ennalta.

Sodankylän kunta esittää, että Lapin hyvinvointialue etsii tavoitteellisesti myös muita keinoja alijäämän kattamiseksi kuin palveluverkon karsiminen. Toiminnan tehostaminen ja henkilöstön osallistaminen ja sitouttaminen ovat myös tutkitusti tehokkaita ja pitkällä tähtäimellä myös kustannuksia säästäviä ratkaisuja.

Sodankylässä 11.9.2024

Tuula Annala
kunnanhallituksen puheenjohtaja

Jari Rantapelkonen
kunnanjohtaja